

Laidiens: **30.10.2015., Nr. 213**

Oficiālās publikācijas Nr.: **2015/213.4**

Ministru kabineta noteikumi Nr. 590

Rīgā 2015. gada 13. oktobrī (prot. Nr. 54 20. §)

Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība lauku attīstībai apakšpasākumā "Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju"

*Izdoti saskaņā ar Lauksaimniecības un lauku attīstības likuma
5. panta ceturto daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka kārtību, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu atklāta projektu iesniegumu konkursa veidā lauku attīstībai 2014.–2020. gadam apakšpasākuma "Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju" (apakšpasākuma kods – 19.2.) aktivitātēs "Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas" un "Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas" (turpmāk – apakšpasākums).

2. Apakšpasākuma mērķi ir:

2.1. veicināt sabiedrības iesaistīšanos vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvās, tā radot jaunas vērtības vietējā teritorijā, produktīvāk izmantojot vietējos resursus, sekmējot sadarbību un vietējo patēriņu, kā arī attīstot jaunus uzņēmējdarbības modeļus, kas paaugstina lauku teritoriju iedzīvotāju dzīves kvalitāti un veicina konkurētspēju un vietējās teritorijas sociālekonomisko attīstību;

2.2. veicināt sabiedrības iesaistīšanos vietējā dabas, fiziskā, sociālā un cilvēku kapitāla stiprināšanas un kultūras kapitāla stratēģiskas un ilgtspējīgas izmantošanas un attīstības iniciatīvās, tā palielinot lauku iedzīvotāju drošumspēju, kā arī vietas potenciālu un pievilcību, kas var kļūt par priekšnosacījumu jaunu integrētu tūrisma, kultūras, veselības un citu saistītu pakalpojumu un produktu piedāvājumam.

3. Apakšpasākumu īsteno saskaņā ar normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju sagatavošanai un īstenošanai:

3.1. pasākuma "Atbalsts *LEADER* vietējai attīstībai (sabiedrības virzīta vietējā attīstība)" sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju (turpmāk – vietējās attīstības stratēģijas) īstenošanai noteiktajā teritorijā;

3.2. atbilstoši vietējo rīcības grupu sagatavotajām un sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju atlases komitejas apstiprinātajām vietējās attīstības stratēģijām.

4. Atbalsta pretendenta pieteikšanās un atbalsta saņemšanas nosacījumus, projektu iesniegumu vērtēšanas un atlases kārtību, lēmuma pieņemšanu, projekta īstenošanas nosacījumus, pārskatu izvērtēšanas un lēmuma

pieņemšanas kārtību, publiskā finansējuma pieprasīšanas un maksājumu kārtību, projektu uzraudzību un sankcijas nosaka arī normatīvie akti par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu, administrēšanu un uzraudzību lauku un zivsaimniecības attīstībai 2014.–2020. gada plānošanas periodā, ciktāl tie nav pretrunā ar šiem noteikumiem.

II. Atbalsta saņemšanas nosacījumi

5. Apakšpasākumā atbilstoši vietējās attīstības stratēģijai atbalstu sniedz šādām darbībām (projektā var ietvert un īstenot vairākas aktivitātes darbības):

5.1. aktivitātē "Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas":

5.1.1. jaunu produktu un pakalpojumu radīšanai, esošo produktu un pakalpojumu attīstīšanai, to realizēšanai tirgū un kvalitatīvu darba apstākļu radīšanai;

5.1.2. lauksaimniecības produktu pārstrādei, to realizēšanai tirgū un kvalitatīvu darba apstākļu radīšanai;

5.1.3. tādas vides radīšanai vai labiekārtošanai, kurā tiek realizēta vietējā produkcija, un jaunu realizācijas veidu ieviešanai;

5.1.4. darbinieku produktivitātes kāpināšanai;

5.2. aktivitātē "Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas":

5.2.1. vietējās teritorijas, tostarp dabas un kultūras objektu, sakārtošanai, lai uzlabotu pakalpojumu pieejamību, kvalitāti un sasniedzamību;

5.2.2. sabiedrisko aktivitāšu (tostarp apmācību un interešu klubu, sociālās aprūpes vietu, kultūras, vides aizsardzības, sporta un citu brīvā laika pavadīšanas veidu) dažādošanai.

6. Šo noteikumu izpratnē:

6.1. lauksaimniecības produktu pārstrāde atbilst Komisijas 2014. gada 17. jūnija Regulas (ES) Nr. 651/2014, ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu, 2. panta 10. punkta definīcijai. Par lauksaimniecības produktu pārstrādi ir uzskatāma jebkura darbība ar lauksaimniecības produktu, tostarp karsēšana, kūpināšana, konservēšana, nogatavināšana, žāvēšana, marinēšana, ekstrakcija, ekstrūzija, malšana, saldēšana vai vienlaikus vairāki šie procesi, kas maina sākotnējo produktu, izņemot darbības, kas vajadzīgas, lai produktu sagatavotu pirmajai pārdošanai;

6.2. radīta darbavieta ir noslēgts darba līgums vismaz uz gadu ar darbiniekam noteiktu normālo darba laiku vai pašnodarbinātas personas saimnieciskās darbības uzsākšana, vai vairākas darba vietas sezonas darbu veikšanai, kurās kopā nostrādāto stundu skaits kalendāra gadā atbilst normālam darba laikam, un par to tiek veiktas valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas;

6.3. sabiedriskā labuma projekts ir projekts, kuru īsteno aktivitātē "Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas", kurā plānotajam mērķim nav komerciāla rakstura un kas nav kvalificējams kā valsts atbalsts. Par sabiedriskā labuma projekta rezultātu netiek prasīta samaksa;

6.4. kopprojekts ir projekts, kuru īsteno aktivitātē "Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas", izņemot šo noteikumu 5.1.4. apakšpunktā minēto darbību, un kurā plānoto investīciju izmanto kopīgi, ja to iesniedz:

6.4.1. biedrība vai nodibinājums, kas ir darbojies vismaz trīs gadus pirms projekta iesniegšanas, un vismaz trīs tā biedri (ja projektu iesniedz biedrība) vai dibinātāji (ja projektu iesniedz nodibinājums) ir komersanti vai zemnieku saimniecības;

6.4.2. atbilstīga lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība vai atbilstīga mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība;

6.4.3. šo noteikumu 8.1.1., 8.2.1., 8.3. apakšpunktā minētie atbalsta pretendenti (izņemot biedrību vai nodibinājumu) kopīgas darbības īstenošanai, ja starp kopprojekta dalībniekiem ir noslēgts līgums. Kopprojektā nav vairāk par trim dalībniekiem;

6.4.4. vietējā pašvaldība tās īpašumā vai valdījumā esošai uzņēmējdarbības infrastruktūras izveidei juridiskām personām (tostarp biedrībai, nodibinājumam, lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvajai sabiedrībai vai atbilstīgai mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvajai sabiedrībai), kas veic saimniecisku darbību, ja starp kopprojekta dalībniekiem ir noslēgts līgums;

6.5. saistītās personas atbilst Komisijas 2014. gada 25. jūnija Regulas (ES) Nr. 702/2014, ar kuru konkrētas atbalsta kategorijas lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē un lauku apvidos atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. pantu, 1. pielikuma 3. panta 3. punkta nosacījumiem;

6.6. viens vienots uzņēmums atbilst Komisijas 2013. gada 18. decembra Regulai Nr. 1407/2013 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam (turpmāk – regula Nr. 1407/2013).

7. Šo noteikumu 5. punktā minētās darbības vietējā pašvaldība nevar īstenot pilsētā, kas ir republikas nozīmes pilsēta vai reģionālās nozīmes attīstības centrs.

8. Atbalsta pretendents ir:

8.1. šo noteikumu 5.1.1. apakšpunktā minētajai darbībai:

8.1.1. juridiska persona (tostarp biedrība un nodibinājums) vai fiziska persona, kura veic saimniecisku darbību un kuras apgrozījums ir ne vairāk kā 70 000 *euro* noslēgtajā gadā pirms projekta iesniegšanas;

8.1.2. juridiska persona (tostarp biedrība un nodibinājums) vai fiziska persona, kas plāno veikt saimniecisku darbību;

8.1.3. atbilstīga lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība vai atbilstīga mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība;

8.1.4. šo noteikumu 6.4.4. apakšpunktā minētajā gadījumā – vietējā pašvaldība;

8.2. šo noteikumu 5.1.2. apakšpunktā minētajai darbībai:

8.2.1. juridiska vai fiziska persona, kas ir Pārtikas un veterinārajā dienestā reģistrēts vai atzīts pārtikas aprites uzņēmums, kurš nodarbojas ar lauksaimniecības produktu (izņemot zivsaimniecības produktus) pārstrādi un kura apgrozījums ir ne vairāk kā 70 000 *euro* noslēgtajā gadā pirms projekta iesniegšanas;

8.2.2. juridiska vai fiziska persona, kas plāno nodarboties ar lauksaimniecības produktu pārstrādi, izņemot zivsaimniecības produktu pārstrādi;

8.2.3. biedrība vai nodibinājums, ja tā apgrozījums ir ne vairāk kā 70 000 *euro* noslēgtajā gadā pirms projekta iesniegšanas;

8.2.4. atbilstīga lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība. Ja atbilstīga lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība nodarbojas ar lauksaimniecības produktu (izņemot zivsaimniecības produktus) pārstrādi, tā ir Pārtikas un veterinārajā dienestā reģistrēts vai atzīts pārtikas aprites uzņēmums;

8.2.5. šo noteikumu 6.4.4. apakšpunktā minētajā gadījumā – vietējā pašvaldība;

8.3. šo noteikumu 5.1.3. apakšpunktā minētajai darbībai – juridiska persona (tostarp biedrība un nodibinājums) vai fiziska persona, kura veic saimniecisko darbību un kuras apgrozījums ir ne vairāk kā 70 000 *euro* noslēgtajā gadā pirms projekta iesniegšanas, un atbilstīga lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība. Ja projektu īsteno pilsētā, kurā ir vairāk nekā 15 000 iedzīvotāju, atbalsta pretendents ir lauksaimniecības produktu ražotājs, lauksaimniecības produktu pārstrādātājs vai lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība, un šī persona ir reģistrēta vietējās rīcības grupas darbības teritorijā;

8.4. šo noteikumu 5.1.4. apakšpunktā minētajai darbībai – juridiska persona, kura veic komerciāla rakstura darbību un kuras apgrozījums ir ne vairāk kā 70 000 *euro* noslēgtajā gadā pirms projekta iesniegšanas;

8.5. šo noteikumu 5.2.1. un 5.2.2. apakšpunktā minētajai darbībai – juridiska persona (tostarp vietējā pašvaldība, biedrība un nodibinājums) vai fiziska persona, kas īsteno šo noteikumu 6.3. apakšpunktā minēto sabiedriskā labuma projektu.

9. Ja aktivitātē "Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas" atbalsta pretendents ir fiziska persona, tā pirms projekta īstenošanas uzsākšanas iegūst komersanta, zemnieku saimniecības vai pašnodarbinātās personas statusu.

10. Šo noteikumu 8.2.2. apakšpunktā minētais atbalsta pretendents līdz maksājuma pieprasījuma iesniegšanai Lauku atbalsta dienestā reģistrējas vai tiek atzīts Pārtikas un veterinārajā dienestā.

11. Nosakot atbalsta pretendenta apgrozījuma apmēru, ņem vērā arī šā atbalsta pretendenta saistītos uzņēmumus, tajā skaitā vienu vienotu uzņēmumu.

12. Pamatizejvielas, ko, īstenojot projektu, izmanto šo noteikumu 8.2. apakšpunktā minētais atbalsta pretendents, ir lauksaimniecības produkti, kas minēti Līguma par Eiropas Savienības darbību I pielikumā, izņemot zivsaimniecības produktus.

13. Publisko finansējumu šo noteikumu 5. punktā minētajām darbībām var saņemt, ja:

13.1. projekts atbilst vietējās attīstības stratēģijai;

13.2. projektu īsteno vietējās attīstības stratēģijas īstenošanas teritorijā, izņemot ar sabiedriskām attiecībām saistītas darbības. Ja projektā ir paredzēta dalība mācībās darbinieku produktivitātes kāpināšanai, tajās var piedalīties arī ārpus vietējās attīstības stratēģijas īstenošanas teritorijas. Ja projektā paredzēts iegādāties šo noteikumu 37.11. apakšpunktā minēto mobilo tehniku, atbalsta pretendents ir reģistrēts vai tā deklarētā dzīvesvieta (fiziskai personai, kas veic vai plāno uzsākt saimniecisku darbību kā pašnodarbināta persona) atrodas vietējās rīcības grupas darbības teritorijā. Projekta uzraudzības laikā iegādāto šo noteikumu 37.11. apakšpunktā minēto mobilo tehniku var izmantot arī ārpus vietējās attīstības stratēģijas īstenošanas teritorijas;

13.3. atbalsta pretendents, īstenojot projektu aktivitātē "Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas", sasniedz projekta mērķi, un tas atbilst šo noteikumu 2.1. apakšpunktā minētajam mērķim;

13.4. atbalsta pretendents, īstenojot projektu aktivitātē "Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas", sasniedz projekta mērķi, un tas atbilst šo noteikumu 2.2. apakšpunktā minētajam mērķim.

14. Ja atbalsta pretendents saņem atbalstu aktivitātē "Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas", tas papildus šo noteikumu 13. punktā minētajiem nosacījumiem ievēro šādas prasības:

14.1. neaizvieto esošos pamatlīdzekļus;

14.2. projekta iesniegumā atbalsta pretendents (izņemot vietējo pašvaldību) apliecina savu ekonomisko dzīvotspēju. Ekonomiskās dzīvotspējas rādītājs ir pozitīva naudas plūsma projekta iesnieguma iesniegšanas gadā, visos projekta īstenošanas gados un gadā pēc projekta īstenošanas. Naudas plūsmas pārskatā naudas atlikums katra gada beigās ir pozitīvs. Projekta iesniegumam pievienotais naudas plūsmas pārskats, ražošanas apjoms un izmaksas projekta iesnieguma iesniegšanas gadā, visos īstenošanas gados un gadā pēc projekta īstenošanas apliecina iespēju īstenot projektu un sasniegt projekta mērķi. Šo noteikumu 8.1.2. un 8.2.2. apakšpunktā minētie atbalsta pretendenti papildus apliecina savu ekonomisko dzīvotspēju, plānoto ražošanas apjomu un izmaksu aprēķinu par diviem gadiem pēc projekta īstenošanas;

14.3. pēc projekta īstenošanas šo noteikumu 8.1.1., 8.2.1., 8.2.3. un 8.3. apakšpunktā minētie atbalsta pretendenti (izņemot lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības, mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības un vietējās pašvaldības) sasniedz vismaz vienu no šādiem saimnieciskās darbības rādītājiem un nodrošina tā izpildi visu projekta uzraudzības laiku:

14.3.1. rada vismaz vienu jaunu darba vietu, saglabājot esošās;

14.3.2. salīdzinājumā ar pēdējo noslēgto gadu pirms projekta iesniegšanas vismaz par 10 procentiem palielina neto apgrozījumu (vai palielina to vismaz par 30 procentiem no ieguldīto investīciju apmēra) vai palielina fizisko ražošanas apjomu;

14.3.3. ja atbalsta pretendents ir biedrība vai nodibinājums – salīdzinājumā ar pirmo noslēgto gadu pēc projekta īstenošanas palielina pakalpojuma apjomu;

14.4. pēc projekta īstenošanas šo noteikumu 8.1.2. un 8.2.2. apakšpunktā minētie atbalsta pretendenti (izņemot lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību, mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību un vietējo pašvaldību) sasniedz vismaz vienu no šādiem saimnieciskās darbības rādītājiem un nodrošina tā izpildi visu projekta uzraudzības laiku:

14.4.1. rada jaunu darba vietu;

14.4.2. salīdzinājumā ar pirmo noslēgto gadu pēc projekta īstenošanas palielina neto apgrozījumu trešajā gadā vismaz par 30 procentiem no projekta investīciju apmēra un turpmāk nesamazina to visu projekta uzraudzības laiku;

14.4.3. ja atbalsta pretendents ir biedrība vai nodibinājums – salīdzinājumā ar pirmo noslēgto gadu pēc projekta īstenošanas palielina pakalpojuma apjomu;

14.5. pēc projekta īstenošanas lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība un mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība nodrošina vismaz vienu no šādiem saimnieciskās darbības rādītājiem:

14.5.1. par 10 procentiem palielina biedru skaitu;

14.5.2. salīdzinājumā ar pēdējo noslēgto gadu pirms projekta iesniegšanas par 10 procentiem palielina gada neto apgrozījumu ar kooperatīvās sabiedrības biedriem vai par 30 procentiem palielina gada neto apgrozījumu ar